

Crna Gora
Vlada Crne Gore

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	16. 01.	20 24. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	14-1/24-L	
VEZA:		
EPA:	142 XX VIII	
SKRACENICA:	PRILOG:	

Br: 08-342/23-6126/4

15. januar 2024. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

Vlada Crne Gore, na sjednici od 29. decembra 2023. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE CRNE GORE I SAVJETA MINISTARA REPUBLIKE ALBANIJE O IZGRADNJI MEĐUDRŽAVNOG MOSTA PREKO RIJEKE BOJANE/BUNE**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade, koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su FILIP RADULOVIĆ, ministar saobraćaja i pomorstva i NIK GJELOSHAJ, potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i ministar ekonomskog razvoja.

PREDSJEDNIK
mr Miloško Spajić, s. r.

PREDLOG

ZAKON

**O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE CRNE GORE I SAVJETA
MINISTARA REPUBLIKE ALBANIJE O IZGRADNJI MEĐUDRŽAVNOG MOSTA
PREKO RIJEKE BOJANE/BUNE**

Član 1

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune, potpisan u Podgorici 27. februara 2023. godine, u originalu na crnogorskom, albanskom i engleskom jeziku.

Član 2

Tekst Sporazuma iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom, crnogorskom i albanskom jeziku glasi:

AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF MONTENEGRO

and

THE COUNCIL OF MINISTERS OF THE REPUBLIC OF ALBANIA

ON THE CONSTRUCTION OF INTERSTATE BRIDGE

OVER BUNA RIVER / BOJANA

With the aim of strengthening the friendly relations that exists between the two countries;

Considering the European Commission's Economic and Investment Plan for the Western Balkans dated 6 October 2020, and the Parties' efforts to strengthen the mutual relationship;

In compliance and implementation of the Joint Declaration between the Government of Montenegro (GoM) and the Government of the Republic of Albania (GoA) signed in October 2018;

In an effort to achieve an integrated and sustainable development, a more competitive economy and improving the quality of life of Montenegrin and Albanian citizens;

The Government of Montenegro represented by Ministry of Capital Investments and, Council of Ministers of the Republic of Albania represented by Ministry of Finance and Economy

have agreed as follows:

Article 1

Definitions

1. The following terms have the below meaning everywhere used in this Agreement, unless the context requires it differently:
 - a) The "**Parties**" means the Government of Montenegro (GoM) and the Council of Ministers of the Republic of Albania (GoA);
 - b) The "**Project**" means all necessary design and implementation works, supervision, delivery, possible revisions of the design and implementation project for the construction of the Cross-Border Bridge over the Buna/Bojana River, co-financed by both Parties, hereinafter referred to as the "**Bridge**";
 - c) The "**Board**" refers to the Joint Operational Board as defined in this Agreement;
 - d) The "**Implementing Agency**" refers to the agency that will implement the project and that will be determined by both parties pursuant to this Agreement;
 - e) The "**Counterparty Monitoring Agency**" refers to the agency that will be defined by both Parties to monitor the implementation of the Project that will be carried out by the Implementing Agency, giving the relevant approvals of the phases or processes;
 - f) The "**Project Design**" refers to the set of drawings, reports, specifications, technical details and estimate according to the applicable law.

Article 2

Goals and Objectives

1. This Agreement sets out the cooperation basis between the Parties regarding the Project, as well the conditions and procedures for the construction of the Bridge over the Buna/Bojana River that shall be set out in additional Implementation Protocol and depending on the funding sources.
2. The overall objective for the Project is the construction of the Bridge improving the cross-border connections between Montenegro and Albania by creating conditions to make maximum use of natural and cultural potentials as well as strengthening economic and social development in the region.

3. Specific targets:
 - a) Promoting sustainable tourism development in the region through infrastructure interventions that enable cross-border connection between the two states;
 - b) Increasing competition in terms of the joint cross-border tourist offer improving economic and social development in the region;
 - c) Development of various and common tourist products based on natural resources, cultural and historical values of the two areas;
 - d) Creating a synergy between the two states.
4. The parties will conclude a special agreement related to the establishment of the common crossing border point for purposes of border control.

Article 3

Implementation responsibility

1. The Parties agree to create a Board with two representatives for each party to ensure coordination and cooperation as well as to approve project timeline and milestones to be accomplished.
2. Through Board decision-making, the Parties agree to appoint the Implementing Agency which will implement the Project for the construction of the Bridge, as well as the Counterparty Monitoring Agency.
3. The Parties agree that the project value for the construction of the Bridge will be regulated by a special agreement (implementation protocol) approved by the parties and based on the prepared documentation.

Article 4

Roles and Responsibilities of the Parties

1. The Parties agree to take all necessary measures in order to enable the construction of the Bridge to be completed within the time specified in the Implementing Protocol, with the aim of preparing to link border sections to motor road vehicles and the opening border crossing points during the construction time of the Bridge.
2. The Parties agree to commit to speed up and facilitate the procedures for approving the respective permits and fulfilling social and environmental obligations, as well as making available the land/sites as needed for the construction of the Bridge according to the project design, in accordance with the applicable laws and regulations of both parties.
3. The Parties agree that the Implementing Agency for the construction of the Bridge will prepare all necessary documentation for the procurement and as well as the supervisory of the works, sending for approval to the Counterparty Monitoring Agency, including the other approvals needed during project life cycle.

Article 5
Contribution of the Parties (financing)

1. The Project design has been prepared with the financial sources of the Albanian party through Albanian Development Fund (ADF). Prior procurement procedures for the implementation, the Montenegrin side shall give consent to the existing project design. The Project Detailed Design will be at the disposal of the Implementing Agency.
2. The Parties agree to co-finance the construction of the Bridge to the extent of 50% from each party, including the total costs of construction, supervision and other services related with the project realization.
3. The Implementing Agency shall carry out the revision of the Project design, shall follow the procurement procedures, shall obtain all the necessary permits for the Project design and implementation, construction, supervision, certification of works, handover.
4. The Counterparty Monitoring Agency shall confirm each phase of Project implementation, change, modification, adaptation, reporting, payment of works and services.
5. The expenses related to the issuance of the necessary permits, expropriation, other administrative fees, operational costs and other necessary expenses shall be borne respectively by each Party through the relevant competent authorities according to the legislation in force in both countries.
6. The Implementing Agency shall open a dedicated account for the Project in Euro currency in order to make all payments related to this Project implementation. The Implementing Agency within 1 month from the entry into force of this Agreement shall notify the Counterparty Monitoring Agency on the details of the dedicated bank account.
7. The Implementing Agency is obliged to inform and report periodically to the Counterparty Monitoring Agency/Board on the financial progress of the implementation together with the relevant justifying documentation.
8. The Parties will ensure that the all payments will be made in accordance with concluded agreements on the Project implementation and the approved Interim Payments Certificates.

Article 6
Monitoring and Coordination

1. The Board is responsible for overseeing the progress and overall coordination of the Project and meets at least 4 times a year.
2. The Board shall perform the following tasks:
 - a) To review and discuss the progress regarding the preparatory processes and the progress of the implementation of the Project;

- b) To identify, discuss and suggest solutions for possible problems and necessary measures;
- c) To review and approve the 3-monthly and annual reports of the project progress.

Article 7

Reporting and Information

1. Progress reports are prepared by the Implementing Agency every 3 months and agreed with the Counterparty Monitoring Agency and approved by the Board.
2. Both Parties shall immediately inform each other of any situation that arises, which may have an impact on the implementation of the Project and receive reciprocal consent before being approved by the Board.
3. Language of communication between the Parties shall be in English.

Article 8

Procurement

1. The Parties agree that an international public tender will be announced for the construction of the Bridge, which will be carried out, depending on the financing method, in accordance with the laws and regulations in force of the party where the Implementing Agency is located.
2. The Implementing Agency is responsible for the procurement of goods, services and construction works necessary for the implementation of the Project, applying the principles of fair competition (free and equal) among potential bidders in order to achieve efficiency in the use of public funds in accordance with the legislation in force.

Article 9

Procedures, customs duties and taxes

The parties agree to make efforts to simplify the procedures related to the tax and customs treatment related to the construction of the bridge.

The Parties agree that the materials, tools, machinery and equipment that will be used for the construction of the bridge will be exempt from customs taxes and VAT or other taxes for their entry or import into the customs territory of the other Party, provided that to prove that they are installed during the performance of works, or if their return to the customs territory from which they were imported is proven.

Article 10

Responsibility for the damage

In case of cancellation or abandonment of the financing of the works for the construction of the Bridge by one party before the start of construction or during the construction of the Bridge, the other Party shall charge the responsible party for the

potential damage and costs incurred, and such issues will be set out by specific provisions within the agreements related to the design and implementation of Project.

Article 11
Solution of disagreement

Any disagreement over the interpretation or implementation of this Agreement shall be resolved by consultation and agreement between the Parties and then resolved through diplomatic ways.

Article 12
Final provisions

1. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the date of receipt of the last written notification by which the Parties notify each other, through diplomatic channels of the fulfillment of the conditions defined in the relevant internal legislation for the entry of its into force and will remain in force until the completion of the Project.

2. This Agreement may be amended at any time by mutual written consent of the Parties. Any amendment shall form an integral part of this Agreement and shall enter into force in accordance with the procedure laid down for entry into force.

Signed in _____, on __.__.2023, in two original copies, each in the Montenegrin, Albanian and English languages, all texts are equally authentic. In case of differences of interpretation, the text in English shall prevail.

For the Government of Montenegro

**For the Council of Ministers of the
Republic of Albania**

**SPORAZUM
IZMEĐU
VLADE CRNE GORE
I
SAVJETA MINISTARA REPUBLIKE ALBANIJE
O IZGRADNJI
MEĐUDRŽAVNOG MOSTA PREKO RIJEKE BOJANE/BUNE**

U cilju jačanja prijateljskih odnosa koji postoje između dvije zemlje;

Uzimajući u obzir Ekonomski i investicioni plan Evropske komisije za Zapadni Balkan od 6. oktobra 2020. godine i napore Strana da ojačaju međusobni odnos;

U skladu sa i implementacijom Zajedničke deklaracije između Vlade Crne Gore (VCG) i Vlade Republike Albanije (VRA) potpisane u oktobru 2018. godine;

U nastojanju da se postigne integrisan i održiv razvoj, konkurentnija ekonomija i poboljšanje kvaliteta života građana Crne Gore i Albanije;

Vlada Crne Gore, koju predstavlja Ministarstvo kapitalnih investicija i Savjet ministara Republike Albanije koji predstavlja Ministarstvo finansija i ekonomije Republike Albanije.

dogovorili su se kako slijedi:

Član 1

Značenje izraza

1. Izrazi u nastavku imaju sljedeće značenje kada god se koriste u ovom sporazumu, osim ako kontekst ne zahtijeva drugačije:
 - a) „**Strane**“ su Vlada Crne Gore i Savjet ministara Republike Albanije;
 - b) „**Projekat**“ su svi neophodni projektantski i izvedbeni radovi, nadzor, isporuka, moguće revizije projekta i implementacija projekta za izgradnju prekograničnog mosta preko rijeke Bojane/Bune, koje sufinansiraju obje strane, u daljem tekstu „**Most**“;

- c) „**Odbor**“ je Zajednički operativni odbor kako je definisano u ovom sporazumu;
- d) „**Agencija za implementaciju**“ je agencija koja će implementirati projekat i koju će odrediti obje Strane u skladu sa ovim sporazumom;
- e) „**Agencija za praćenje ugovornih strana**“ je agencija koju će odrediti obje Strane da prati implementaciju Projekta koji će sprovođivati Agencija za implementaciju, kao i da daje relevantna odobrenja faza ili procesa;
- f) „**Projekat**“ je skup crteža, izvještaja, specifikacija, tehničkih detalja i procjena u skladu sa važećim zakonom.

Član 2

Opšti i specifični ciljevi

1. Ovim sporazumom utvrđuju se osnove saradnje između Strana u vezi sa Projektom, kao i uslovi i procedure za izgradnju Mosta preko rijeke Bojane/Bune koji će biti utvrđeni dodatnim protokolom o implementaciji i u zavisnosti od izvora finansiranja.
2. Opšti cilj Projekta je unapređenje veze u prekograničnom području između Crne Gore i Albanije stvaranjem uslova za maksimalno korišćenje prirodnih i kulturnih potencijala, kao i jačanje ekonomskog i društvenog razvoja u regionu.
3. Specifični ciljevi:
 - a) Promovisanje održivog razvoja turizma u regionu kroz infrastrukturne intervencije koje omogućavaju prekogranično povezivanje dviju država;
 - b) Povećanje konkurencije u pogledu zajedničke prekogranične turističke ponude za unapređenje ekonomskog i društvenog razvoja u regionu;
 - c) Razvoj raznovrsnih i zajedničkih turističkih proizvoda zasnovanih na prirodnim resursima, kulturnim i istorijskim vrijednostima dva područja;
 - d) Stvaranje sinergije između dvije države.
4. Strane će zaključiti poseban sporazum u vezi sa uspostavljanjem zajedničkog graničnog prelaza radi granične kontrole.

Član 3

Odgovornost za implementaciju

4. Strane su saglasne da formiraju Odbor koji čine po dva predstavnika svake Strane kako bi osigurale koordinaciju i saradnju, kao i da odobre vremenski okvir projekta i etapne ciljeve koje treba postići.
5. Kroz donošenje odluka Odbora, Strane se saglasne da imenuju Agenciju za implementaciju koja će realizovati projekat izgradnje Mosta, kao i Agenciju za praćenje ugovornih strana.
6. Strane su saglasne da će vrijednost projekta za izgradnju Mosta biti regulisana posebnim ugovorom (protokolom o implementaciji) koji će Strane odobriti i na osnovu pripremljene dokumentacije.

Član 4

Uloge i obaveze Strana

1. Strane su saglasne da preduzmu sve neophodne mjere kako bi omogućile završetak izgradnje Mosta u roku koji je predviđen Protokolom za implementaciju, a u cilju pripreme za povezivanje graničnih dionica za drumska motorna vozila i otvaranje graničnih prelaza, u vrijeme izgradnje Mosta.
2. Strane su saglasne da će se obavezati da će ubrzati i olakšati procedure za odobravanje odgovarajućih dozvola i ispunjavanje društvenih i ekoloških obaveza, kao i stavljanje na raspolaganje zemljišta/lokacije po potrebi za izgradnju Mosta prema projektu, u skladu sa važećim zakonima i propisima obje Strane.
3. Strane su saglasne da će Agencija za implementaciju projekta izgradnje Mosta pripremiti svu potrebnu dokumentaciju za nabavku i nadzor nad izvođenjem radova, i dostaviti je na saglasnost Agenciji za praćenje ugovornih strana, uključujući i ostala odobrenja potrebna tokom životnog ciklusa projekta.

Član 5

Doprinos strana (finansiranje)

1. Izradu projekta finansirala je Albanska strana posredstvom Albanskog razvojnog fonda (ADF). Prije postupaka nabavke za realizaciju, Crnogorska strana treba dati saglasnost na postojeću projektnu dokumentaciju. Glavni projekat će biti stavljen na raspolaganje Agencije za implementaciju.

2. Strane su saglasne da sufinansiraju izgradnju Mosta tako što će svaka strana financirati 50% izgradnje, uključujući ukupne troškove izgradnje, nadzora i dugih usluga povezanih sa realizacijom projekta.
3. Agencija za implementaciju vrši reviziju projekta, prati procedure nabavke, pribavlja sve potrebne dozvole za izradu i realizaciju Projekta, izgradnju, nadzor, potvrđivanje radova, primopredaju.
4. Agencija za praćenje ugovornih strana treba da potvrdi svaku fazu implementacije Projekta, izmjenu, modifikaciju, adaptaciju, izvještavanje, plaćanje radova i usluga.
5. Troškove u vezi sa izdavanjem potrebnih dozvola, eksproprijacijom, drugim administrativnim taksama, operativnim troškovima i drugim neophodnim troškovima, svaka Strana će snositi posredstvom relevantnih nadležnih organa u skladu sa zakonskim propisima na snazi u obje zemlje.
6. Agencija za implementaciju otvoriće namjenski račun za Projekat u eurima kako bi izvršila sva plaćanja u vezi sa realizacijom ovog projekta. Agencija za implementaciju će u roku od mjesec dana od stupanja na snagu ovog sporazuma obavijestiti Agenciju za praćenje ugovornih strana o pojedinostima namjenskog bankovnog računa.
7. Agencija za implementaciju dužna je da obavještava i periodično izvještava Agenciju za praćenje ugovornih strana/Odbor o finansijskom napretku implementacije zajedno sa relevantnom dokaznom dokumentacijom.
8. Strane će obezbijediti da sve uplate budu izvršene u skladu sa zaključenim ugovorima o implementaciji Projekta i odobrenim privremenim situacijama.

Član 6

Praćenje i koordinacija

1. Odbor je odgovoran za nadgledanje napretka i ukupnu koordinaciju Projekta i sastaje se najmanje 4 puta godišnje.
2. Odbor će obavljati sljedeće zadatke:
 - a) Analiza i razmatranje napretka u vezi sa pripremnim procesima i napretkom u implementaciji Projekta;
 - b) Identifikovanje, razmatranje i predlaganje rješenja za moguće probleme i neophodne mjere;
 - c) Pregled i odobravanje tromjesečnih i godišnjih izvještaja o napretku Projekta;

Član 7

Izveštavanje i informisanje

1. Izveštaje o napretku koje priprema Agencija za implementaciju svaka 3 mjeseca, uz saglasnost Agencije za praćenje ugovornih strana, odobrava Odbor.
2. Svaka Strana će odmah obavijestiti drugu stranu o svakoj situaciji koja se nastane, a koja može imati uticaj na implementaciju Projekta, i probaviti saglasnost druge Strane prije nego što je odobri Odbor.
3. Jezik komunikacije između Strana je engleski.

Član 8

Nabavka

1. Strane su saglasne da će za izgradnju Mosta biti raspisan međunarodni javni poziv za podnošenje ponuda koji će se, u zavisnosti od načina finansiranja, sprovesti u skladu sa važećim zakonima i propisima Strane u kojoj se nalazi Agencija za implementaciju.
2. Agencija za implementaciju odgovorna je za nabavku roba, usluga i građevinskih radova neophodnih za realizaciju Projekta, primjenom principa poštene konkurencije (slobodne i ravnopravne) među potencijalnim ponuđačima u cilju postizanja efikasnosti u korišćenju javnih sredstava u skladu sa važećim zakonima.

Član 9

Procedure, carine i porezi

Strane su saglasne da će uložiti napore da se pojednostave procedure u vezi sa poreskim i carinskim tretmanom u vezi sa izgradnjom mosta.

Strane su saglasne da će materijali, alati, mašine i oprema koji će se koristiti za izgradnju mosta biti oslobođeni plaćanja carine i PDV-a ili drugih poreza za njihov ulazak ili uvoz na carinsko područje druge strane, pod uslovom da se dokaže da su ugrađeni u toku izvođenja radova ili ako se dokaže njihovo vraćanje na carinsko područje sa kojeg su uvezeni.

Član 10

Odgovornost za štetu

U slučaju otkazivanja ili odustajanja od finansiranja radova na izgradnji Mosta od strane jedne strane prije početka izgradnje ili u toku izgradnje samog Mosta, druga Strana će od odgovorne strane naplatiti štetu i nastale troškove, a takva pitanja biće regulisana

posebnim odredbama u okviru ugovora koji se odnose na projektovanje i realizaciju Projekta.

Član 11

Rješavanje sporova

Svaki spor u vezi sa tumačenjem ili sprovođenjem ovog sporazuma rješavaće se dogovaranjem i sporazumom između Strana, a zatim će se rješavati diplomatskim putem.

Član 12

Završne odredbe

1. Ovaj sporazum stupa na snagu tridesetog dana od datuma prijema posljednjeg pismenog obavještenja kojim Strane diplomatskim putem obavještavaju jedna drugu o ispunjenosti uslova utvrđenih relevantnim nacionalnim zakonima za njegovo stupanje na snagu i ostaje na snazi do završetka Projekta.
2. Ovaj sporazum može biti izmijenjen u bilo kom trenutku uz obostranu pismenu saglasnost Strana. Svaka izmjena i dopuna čini sastavni dio ovog sporazuma i stupa na snagu u skladu sa postupkom utvrđenim za stupanje na snagu.

Potpisano u Podgorici, 27. februara 2023. godine, u dva originalna primjerka, svaki na crnogorskom, albanskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi podjednako vjerodostojni. U slučaju razlika u tumačenju, tekst na engleskom ima prednost.

Za Vladu Crne Gore

dr Dritan Abazović,

Za Savjet ministara

Republike Albanije

Edi Rama,

MARRËVESHJE DYPALËSHE
NDËRMJET
QEVERISË SË MALIT TË ZI
DHE
KËSHILLIT TË MINISTRAVE TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
PËR
NDËRTIMIN E URËS NDËRKUFITARE MBI LUMIN BUNA/BOJANA

Me qëllim forcimin e marrëdhënieve miqësore që ekzistojnë midis dy vendeve;

Duke marrë parasysh Planin Ekonomik dhe Investues të Komisionit Evropian për Ballkanin Perëndimor të datës 6 tetor 2020 dhe përpjekjet e palëve për të forcuar marrëdhëniet reciproke;

Në përputhje dhe në zbatim të Deklaratës së Përbashkët ndërmjet Qeverisë së Malit të Zi (QM) dhe Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë (QSH) të nënshkruar në tetor 2018;

Në përpjekje për të arritur një zhvillim të integruar dhe të qëndrueshëm, një ekonomi më konkurruese dhe përmirësimin e cilësisë së jetës të qytetarëve shqiptarë dhe malazezë;

Qeveria e Malit të Zi, e përfaqësuar nga _____ dhe Këshilli i Ministrave i Republikës së Shqipërisë, i përfaqësuar nga _____

kanë rënë dakord si më poshtë:

Neni 1

Përkufizimet

1. Termat e mëposhtëm kanë kuptimin e mëposhtëm kudo që përdoren në këtë Marrëveshje, përveç kur konteksti e kërkon ndryshe:

- a) **"Palët"** nënkupton Qeverinë e Malit të Zi (QM) dhe Këshillin e Ministrave të Republikës së Shqipërisë (QSH);
- b) **"Projekt"** nënkupton të gjitha punimet e nevojshme të projektimit dhe zbatimit, mbikëqyrjen, dorëzimin, rishikimet e mundshme të projektit dhe zbatimit të projektit për ndërtimin e Urës Ndërkufitare mbi lumin Buna, të bashkëfinancuara nga të dyja palët, në vijim. E referuar si "Ura";
- c) **"Bordi"** i referohet Bordit të Përbashkët Operacional siç përcaktohet në këtë Marrëveshje;
- d) **"Agjencia Zbatuese"** i referohet agjencisë që do të zbatojë projektin dhe që do të përcaktohet nga të dyja palët në zbatim të kësaj Marrëveshjeje;
- e) **"Agjencia e Monitorimit të Palëve"** i referohet agjencisë që do të përcaktohet nga të dyja Palët për të monitoruar zbatimin e Projektit që do të kryhet nga Agjencia Zbatuese, duke dhënë miratimet përkatëse të fazave ose proceseve;
- f) **"Dizajni i projektit"** i referohet grupit të skicave, raporteve, specifikimeve, detajeve teknike dhe vlerësimit sipas ligjit në fuqi.

Neni 2

Qëllimet dhe objektivat

1. Kjo Marrëveshje përcakton bazën e bashkëpunimit ndërmjet Palëve në lidhje me Projektin, si dhe kushtet dhe procedurat për ndërtimin e Urës mbi lumin Buna/Bojana që do të përcaktohen në Protokollin Shtesë të Zbatimit dhe në varësi të burimeve të financimit.
2. Objektivi i përgjithshëm i Projektit është ndërtimi i Urës që përmirëson lidhjet ndërkufitare ndërmjet Shqipërisë dhe Malit të Zi, duke krijuar kushte për shfrytëzimin maksimal të potencialeve natyrore dhe kulturore, si dhe forcimin e zhvillimit ekonomik dhe social në rajon.
3. Objektivat specifike:
 - a) Promovimi i zhvillimit të qëndrueshëm të turizmit në rajon nëpërmjet ndërhyrjeve në infrastrukturë që mundësojnë lidhjen ndërkufitare midis dy shteteve;
 - b) Rritja e konkurrencës në drejtim të ofertës së përbashkët turistike ndërkufitare, duke përmirësuar zhvillimin ekonomik dhe social në rajon;
 - c) Zhvillimi i produkteve të ndryshme dhe të përbashkëta turistike bazuar në pasuritë natyrore, vlerat kulturore dhe historike të dy zonave;
 - d) Krijimi i një sinergjie midis dy shteteve.
4. Palët do të lidhin një marrëveshje të veçantë mbi ngritjen e pikës së përbashkët të kalimit kufitar për qëllime të kontrollit kufitar.

Neni 3

Përgjegjësia e zbatimit

1. Palët bien dakord të krijojnë një Bord me dy përfaqësues për secilën palë për të siguruar koordinimin dhe bashkëpunimin, si dhe për të miratuar afatin kohor të projektit dhe etapat që do të realizohen.

2. Nëpërmjet vendimmarrjes së Bordit, Palët bien dakord të caktojnë Agjencinë Zbatuese e cila do të zbatojë Projektin për ndërtimin e Urës, si dhe Agjencinë e Monitorimit të Kundër-Palëve.

3. Palët bien dakord që vlera e projektit për ndërtimin e Urës do të rregullohet me një marrëveshje të veçantë (protokoll zbatimi) të miratuar nga palët dhe bazuar në dokumentacionin e përgatitur.

Neni 4

Rolet dhe përgjegjësitë e palëve

1. Palët bien dakord të marrin të gjitha masat e nevojshme për të mundësuar që ndërtimi i Urës të përfundojë brenda kohës së përcaktuar në Protokollin Zbatues, me qëllim përgatitjen për të lidhur seksionet kufitare me automjetet rrugore dhe hapjen e pikave të kalimit kufitar gjatë kohës së ndërtimit të Urës.

2. Palët bien dakord të angazhohen për të shpejtuar dhe lehtësuar procedurat për miratimin e lejeve përkatëse dhe përmbushjen e detyrimeve sociale dhe mjedisore, si dhe vënien në dispozicion të tokës/kantierit sipas nevojës për ndërtimin e urës sipas projektit të projektit, në në përputhje me ligjet dhe rregulloret në fuqi të të dyja palëve.

3. Palët bien dakord që Agjencia Zbatuese për ndërtimin e Urës do të përgatisë të gjithë dokumentacionin e nevojshëm për prokurimin dhe mbikëqyrjen e punimeve, duke i dërguar për miratim Agjencisë së Monitorimit të Kundër-Palëve, përfshirë miratimet e tjera të nevojshme gjatë ciklit të kohëzgjatjes së projektit.

Neni 5

Kontributi i Palëve (financimi)

1. Hartimi i projektit është përgatitur me burimet financiare të palës shqiptare nëpërmjet Fondit Shqiptar të Zhvillimit (FSHZH). Përpara procedurës së prokurimit për zbatim, pala malazeze do të japë pëlqimin për dizajnin ekzistues të projektit. Dizajni i Detajuar i Projektit do të jetë në dispozicion të Agjencisë Zbatuese.

2. Palët bien dakord të bashkëfinancojnë ndërtimin e Urës në masën 50% nga secila palë, duke përfshirë kostot totale të ndërtimit, mbikëqyrjes dhe shërbimeve të tjera që lidhen me realizimin e projektit.

3. Agjencia Zbatuese do të kryejë rishikimin e dizajnit të projektit, do të ndjekë procedurat e prokurimit, do të marrë të gjitha lejet e nevojshme për hartimin dhe zbatimin e projektit, ndërtimin, mbikëqyrjen, certifikimin e punimeve, dorëzimin.

4. Agjencia e Monitorimit të Kundër-Palës konfirmon çdo fazë të zbatimit të projektit, ndryshimit, modifikimit, përshtatjes, raportimit, pagesës së punimeve dhe shërbimeve.

5. Shpenzimet që lidhen me dhënien e lejeve të nevojshme, shpronësimin, tarifën e tjera administrative, kostot operative dhe shpenzimet e tjera të nevojshme do të mbulohen përkatësisht nga secila Palë nëpërmjet autoriteteve kompetente përkatëse, sipas legjislacionit në fuqi në të dy vendet.

6. Agjencia Zbatuese do të hapë një llogari të dedikuar për Projektin në monedhën Euro për të kryer të gjitha pagesat në lidhje me zbatimin e këtij Projekti. Agjencia zbatuese, brenda 1 muaji nga hyrja në fuqi e kësaj Marrëveshjeje, do të njoftojë Agjencinë e Monitorimit të Kundër-Palës për detajet e llogarisë bankare të dedikuar.

7. Agjencia Zbatuese është e detyruar të informojë dhe raportojë periodikisht pranë Agjencisë/Bordit të Monitorimit të Kundër-Palëve për ecurinë financiare të zbatimit, së bashku me dokumentacionin justifikues përkatës.

8. Palët do të sigurojnë që të gjitha pagesat të kryhen në përputhje me marrëveshjet e lidhura për zbatimin e projektit dhe Certifikatat e miratuara të Pagesave të Ndërmjetme.

Neni 6

Monitorimi dhe Koordinimi

1. Bordi është përgjegjës për mbikëqyrjen e progresit dhe koordinimin e përgjithshëm të Projektit dhe mblidhet të paktën 4 herë në vit.

2. Bordi kryen detyrat e mëposhtme:

a) Të shqyrtojë dhe diskutojë ecurinë në lidhje me proceset përgatitore dhe ecurinë e zbatimit të Projektit;

b) Të identifikojë, diskutojë dhe sugjerojë zgjidhje për problemet e mundshme dhe masat e nevojshme;

c) Të shqyrtojë dhe miratojë raportet 3 mujore dhe vjetore të ecurisë së projektit.

Neni 7

Raportimi dhe Informacioni

1. Raportet e progresit përgatiten nga Agjencia Zbatuese çdo 3 muaj dhe bien dakord me Agjencinë e Monitorimit të Kundër-Palëve dhe miratohen nga Bordi.

2. Të dyja Palët do të informojnë menjëherë njëra-tjetrën për çdo situatë që lind, e cila mund të ketë ndikim në zbatimin e projektit dhe do të marrin pëlqimin reciprok përpara se të miratohet nga Bordi.

3. Gjuha e komunikimit ndërmjet Palëve do të jetë në anglisht.

Neni 8

Prokurimi

1. Palët bien dakord që për ndërtimin e Urës do të shpallet një tender publik ndërkombëtar, i cili do të kryhet, në varësi të mënyrës së financimit, në përputhje me ligjet dhe rregulloret në fuqi të palës ku ndodhet Agjencia Zbatuese. .

2. Agjencia Zbatuese është përgjegjëse për prokurimin e mallrave, shërbimeve dhe punimeve të ndërtimit të nevojshme për zbatimin e projektit, duke zbatuar parimet e konkurrencës së ndershme (të lirë dhe të barabartë) ndërmjet ofertuesve potencialë, me qëllim arritjen e efikasitetit në përdorimin e fondeve publike, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Neni 9

Procedurat, detyrimet doganore dhe taksat

Palët bien dakord të bëjnë përpjekje për të thjeshtuar procedurat lidhur me trajtimin tatimor dhe doganor për ndërtimin e urës.

Palët bien dakord që materialet, mjetet, makineritë dhe pajisjet që do të përdoren për ndërtimin e Urës do të përjashtohen nga taksat doganore dhe TVSH-ja ose taksat e tjera për hyrjen ose importimin e tyre në territorin doganor të Palës tjetër, me kusht që të vërtetohet se janë instaluar gjatë kryerjes së punimeve, ose nëse vërtetohet kthimi i tyre në territorin doganor nga i cili janë importuar.

Neni 10

Përgjegjësia për dëmin

Në rast anulimi ose braktisjeje të financimit të punimeve për ndërtimin e Urës nga njëra palë para fillimit të ndërtimit ose gjatë ndërtimit të urës, pala tjetër do të ngarkojë palën përgjegjëse për dëmin e mundshëm dhe kostot e shkaktuara dhe çështje të tilla do të përcaktohen me dispozita specifike në kuadër të marrëveshjeve që lidhen me hartimin dhe zbatimin e Projektit.

Neni 11

Zgjidhja e mosmarrëveshjes

Çdo mosmarrëveshje mbi interpretimin ose zbatimin e kësaj Marrëveshjeje do të zgjidhet me konsultim dhe marrëveshje ndërmjet Palëve dhe më pas do të zgjidhet nëpërmjet rrugëve diplomatike.

Neni 12

Dispozitat përfundimtare

1. Kjo Marrëveshje do të hyjë në fuqi në ditën e tridhjetë pas datës së marrjes së njoftimit të fundit me shkrim me të cilin Palët njoftojnë njëra-tjetrën, nëpërmjet kanaleve diplomatike, për përmbushjen e kushteve të përcaktuara në legjislacionin e brendshëm përkatës për hyrjen e saj në fuqi dhe do të mbete në fuqi deri në përfundimin e Projektit.

2. Kjo Marrëveshje mund të ndryshohet në çdo kohë me pëlqimin e ndërsjellë me shkrim të Palëve. Çdo ndryshim do të jetë pjesë përbërëse e kësaj Marrëveshjeje dhe do të hyjë në fuqi në përputhje me procedurën e përcaktuar për hyrjen në fuqi.

Nënshkruar në _____, më __.__.2023, në dy kopje origjinale, secila në gjuhën malazeze, shqipe dhe angleze, ku të gjitha tekstet janë njëloj autentike. Në rast të dallimeve në interpretim, teksti në anglisht do të ketë përparësi.

Për Qeverinë e Malit të Zi

**Për Këshillin e Ministrave të
Republika e Shqipërisë**

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore – Međunarodni ugovori".

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune, sadržan je u članu 93 stav 1 Ustava Crne Gore kojim je definisano da pravo predlaganja zakona i drugih akata imaju Vlada i poslanik, i u članu 82 stav 1 tačka 17 kojom je propisana nadležnost Skupštine Crne Gore, da između ostaloga potvrđuje međunarodne ugovore.

Osnov za donošenje Zakona sadržan je i u članu 16 Zakona o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, kojim je definisano da predlog zakona o potvrđivanju međunarodnog ugovora, sa obrazloženjem, priprema nadležno ministarstvo i dostavlja ga Vladi.

II. OCJENA STANJA MEĐUNARODNIH ODNOSA I CILJ DONOŠENJA ZAKONA

Odnosi Crne Gore i Republike Albanije mogu se okarakterisati kao dobrosusjedski, s potencijalom da u narednom periodu budu dodatno unaprijeđeni produbljanjem postojeće bilateralne saradnje i ostvarivanjem zajedničkog vanjskopolitičkog cilja – članstva u EU, u skladu s interesima obje strane.

Zaključkom Vlade Crne Gore broj 07-011/23-895/2 od 24. februara 2023. utvrđena je Osnova za vođenje pregovora i zaključenje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune. Sporazum je potpisan u Podgorici, dana 27. februara 2023. godine.

Izgradnja saobraćajne infrastrukture je od ključnog značaja za ekonomski i društveni razvoj dvije države.

Prepoznajući mogućnosti i značaj zajedničkog nastupa prema trećim zainteresovanim stranama i dostupnim izvorima sredstava za finansiranje realizacije infrastrukturnih investicija, koji će omogućiti veći protok ljudi, roba, kapitala, usluga i tehnologije, kao i ekonomski razvoj, prepoznata je potreba da se zaključi Sporazum između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune.

Takođe, potreba za zaključivanjem Sporazuma proizilazi i iz preporuka i zahtjeva Ugovora o osnivanju Transportne zajednice Jugoistočne Evrope, Agende povezivanja

(Berlinskog procesa), kao i drugih sličnih procesa koji imaju za cilj privredni rast i razvoj dodatno podstaknut razvojem infrastrukture i osiguranje nesmetanog protoka ljudi, roba i usluga. Zaključivanje Sporazuma treba da dodatno podstakne unapređenje saradnje između dvije države, kao i da unaprijedi saobraćajnu povezanost, i podstakne bolju valorizaciju turističkih potencijala regiona u kome je lociran most.

Crna Gora treba da donese Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune, kako bi osigurala najviši nivo podrške zajedničkim naporima dvije države za implementaciju projekta, od zajedničkog interesa. Zajednički nastup dvije države može poboljšati pregovaračku poziciju obje države, u odnosu na međunarodne kreditne ili donatorske institucije, čime se olakšava obezbjeđenje potrebnih finansijskih sredstava za realizaciju ovog međudržavnog projekta.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU MEĐUNARODNIM UGOVOROM

Sporazumom između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune je definisan zajednički nastup prema svim trećim zainteresovanim subjektima i dostupnim izvorima sredstava za finansiranje realizacije infrastrukturnih investicija koje su Strane prepoznale kao strateški važne u okvirima svojih nadležnosti. Takođe, definisana je osnovna podjela nadležnosti dvije Strane.

Strane će preduzimati neophodne aktivnosti u cilju unapređenja saradnje između nadležnih institucija i privrednih subjekata i pospješivati uzajamnu razmjenu znanja, iskustva i informacija, kako bi se omogućila uspješna izgradnja predmetnog projekta.

IV. PROCJENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Za realizaciju ovog zakona u 2023. godini nijesu potrebna finansijska sredstva. Potrebna finansijska sredstva za realizaciju ovog zakona u narednim godinama, zavise od konačnog opredijeljenja o uslovima i načinu finansiranja i realizacije i za onaj dio obaveza koje treba da pokrije Crna Gora, sredstva će biti planirana u okviru Kapitalnog budžeta Uprave za saobraćaj Crne Gore.

V. POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA I RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Ne postoji potreba usaglašavanja propisa sa Zakonom o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune, kao ni razlozi za donošenje po hitnom postupku.

Crna Gora
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva

Tabela za klasifikaciju propisa po oblastima i podoblastima uređivanja i pregovaračkim poglavljima i potpoglavljima Evropske unije za sektor saobraćaja

Naziv propisa	Predlog Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	XVIII Saobraćaj i komunikacije	Infrastruktura
Klasifikacija po pregovaračkim poglavljima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
	14	14.10
Ključni termini - eurovok deskriptori	Zakon, putevi, most, međudržavni	

Ministarstvo
finansija

Crna Gora
MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I POMORSTVA

Primljeno: 07.12.2023					
Org. jed.	Let i razdoblje	Radno mje.	Prilog	Vrijednost	
01-342	23-234/1				

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 03-02-07-430/23-8372/2

Podgorica, 06.12.2023.godine

Za: **MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I POMORSTVA**, Rimski trg 46, Podgorica
gospodinu, **Filipu Raduloviću**, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune

Veza: Vaš akt br. 01-342/23-234/1 od 10.11.2023. godine

Poštovani gospodine Raduloviću,

Povodom Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi. Takođe Direktor za poreski i carinski sistem je saglasan sa tekstom Predloga zakona.

Uvidom u dostavljeni Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, utvrđeno je da su za implementaciju navedenog akta potrebna dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore, čija će se tačna vrijednost projekta znati kada se kompletira projektna dokumentacija, pri čemu svaka strana snosi 50% od ukupne vrijednosti izgradnje s tendencijom da se odgovarajuća bespovratna sredstva obezbijede iz dostupnih EU fondova ili drugih izvora sredstava (kreditni ili državni budžet).

Izmjenama i dopunama Zakona o budžetu Crne Gore za 2023. godinu („Sl. list CG“, broj 106/23) u okviru sredstava kapitalnog budžeta opredijeljenih Upravi za saobraćaj (organizacioni kod 41003), kod programa Realizacija putne infrastrukture i niskogradnje (programski kod 17 020), na potprogramu Rekonstrukcija regionalnih i magistralnih puteva (programski kod 17 020 K01), u okviru aktivnosti Izgradnja mosta preko rijeke Bojane (novi prelaz prema Albaniji) (programski kod 17 020 K01 045), planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 6.900,00€.

Imajući u vidu da je u pitanju višegodišnji projekat i da će iznos potrebnih sredstava iz kapitalnog budžeta države biti poznat tek nakon izrade kompletne tehničke dokumentacije, ista će biće predmet razmatranja prilikom planiranja godišnjih Zakona o budžetu.

Takođe, sugerišemo da resorno Ministarstvo ima u vidu odredbe člana 13 Zakona o javnim nabavkama („Sl. list CG“, broj 074/19) u vezi sa pravnim instrumentima kojim se uspostavljaju međunarodne pravne obaveze.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta kapitalnog budžeta, u načelu nema primjedbi na dostavljeni *Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune*.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

Novica Vuković

Kontakt osobe:
Mirza Čirlija, Direktorat za ekonomsko-finanjski sistem, mirza.cirlija@mif.gov.me;
Aien Markišić, Direktorat za državni budžet, aien.markisic@mif.gov.me
Miloš Radulović, Direktorat za poreski i carinski sistem, milos.radulovic@mif.gov.me

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO KAPITALNIH INVESTICIJA

NAZIV PROPISA

PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU PORAZUMA
IZMEĐU VLADE CRNE GORE I SAVJETA MINISTARA
REPUBLIKE ALBANIJE O IZGRADNJI MEĐUDRŽAVNOG
MOSTA PREKO RIJEKE BOJANE/BUNE

1. Definisane problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Efikasna distribucija robe i prevoz putnika je uvijek bio važan faktor za obezbjeđenje visokog stepena kohezije svi subjekata u jednom ekonomskom sistemu, kako bi se omogućio njegov kontinuirani i održivi razvoj uz osiguranje nesmetanog protoka ljudi, roba i usluga. Saobraćajna politika predstavlja jednu od osnovnih komponenti ukupne ekonomske politike države koja doprinosi socijalnoj, teritorijalnoj i privrednoj koheziji i teži da osigura efikasan saobraćajni sistem koji je primjeren potrebama i građana i privrede, uz zaštitu životne sredine, prirodnog i kulturnog nasleđa i smanjenje emisije štetnih gasova.

Zbog visine kapitalnih troškova i indirektnih makroekonomskih efekata realizacije koji višestruko prevazilaze njihove direktne efekte, investicije u saobraćajnu infrastrukturu imaju dugoročne implikacije, ne samo na razvoj datog saobraćajnog sistema, već i na razvoj cjelokupne ekonomije. Sa druge strane, saobraćaj, kao uslužna djelatnost, doprinosi stvaranju dodatne vrijednosti preko brzog, efikasnog, pravovremnog i kvalitetnog prevoza tereta (i putnika) i rješavanju zadataka koji su povezani s premiještanjem tereta različitim saobraćajnim sredstvima, te samim tim posljedično utiče na privlačenje saobraćajnih tokova, uz povećanje obima međunarodnih usluga, razvoj industrije, poljoprivrede i turizma. Tražnja za saobraćajnim uslugama u konkretnom regionu zavisi od razvijenosti svih oblika saobraćaja, njihove integrisanosti u jedinstvenu cjelinu, nivoa cijena po oblicima saobraćaja, asortimana i kvaliteta usluga koje se obavljaju potencijalnim klijentima, prilagođenosti specifičnim zahtjevima klijenata, itd. Saobraćaj takođe utiče na stepen integracija u okviru zemlje, ali i zemlje u regionalno, i u šire međunarodno okruženje, što saobraćaj, koji je povezan i uslovljen u razvoju sa drugim djelatnostima, izdvaja kao granu od izuzetnog strateškog značaja.

Postoji niz infrastrukturnih investicija u oblasti saobraćaja koje imaju regionalnu rasprostranjenost i značaj i koje trebaju da osiguraju bolju regionalnu povezanost Crne Gore i da je približe mreži Trans-evropskih transportnih koridora. Tek sa punom izgrađenošću ovih projekata stvaraju se preduslovi za njihovu punu i adekvatnu valorizaciju u cilju povećanja stepena iskorištenja i samim tim povećanja stepena opravdanosti realizacije određene investicije. Međutim, visoki kapitalni

izdaci za realizaciju infrastrukturnih investicija uz prirodno visoko učešće fiksnih troškova, čine da njihova izgradnja, a kasnije i efikasno upravljanje i održavanje predstavljaju veliko fiskalno opterećenje, zbog čega je potrebno kontinuirano pronalaziti optimalne uslove finansiranja, izgradnje, upravljanja i održavanja, koji podrazumijevaju sagledavanje mogućnosti zajedničkog nastupa prema trećim zainteresovanim stranama i dostupnim izvorima sredstava za finansiranje realizacije infrastrukturnih investicija, koje će omogućiti veći nesmetani protok ljudi, robe, i usluga.

Nepostojanje adekvatne fizičke infrastrukture se postavlja kao ograničavajući faktor privrednog razvoja, injen razvoj treba da region učini privlačnijim za tranzitne saobraćajne tokove i podstakne privredni razvoj regiona, odnosno područja koja gravitiraju pojedinim saobraćajnim sistemima.

Ukoliko se ne osigura saradnja na realizaciji infrastrukturnih projekata iz oblasti saobraćaja koji prostorno tangiraju i Crnu Goru i Republiku Albaniju smanjuje se mogućnosti za njihovu realizaciju u planiranim rokovima, a samim tim se smanjuju se mogućnosti za kvalitetno zadovoljenje potrebe i privrede i građana, odnosno valorizaciju razvojnih potencijala područja koja im gravitiraju.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Zaključivanjem Predloga Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune stvara se osnova za traženje optimalnih uslova i modaliteta realizacije predmetnog projekata i njegovu što skoriju implementaciju. Strategija razvoja saobraćaja Crne Gore, te Ugovor o osnivanju Transportne zajednice Jugoistočne Evrope i Agenda povezivanja u okviru Berlinskog procesa, kao i Ekonomski i Investicioni plan za Zapadni Balkan, te inicijative koje se odnose na stvaranje jedinstvenog ekonomskog prostora upućuju na potrebu jačanja regionalne saradnje.

Ovim zakonu utvrđuju se osnove saradnje između Crne Gore i Republike Albanije, kao i uslovi i procedure za izgradnju mosta preko rijeke Bojane/Bune koji će biti utvrđeni dodatnim protokolom o implementaciji i u zavisnosti od izvora finansiranja. Opšti cilj Projekta je unapređenje veze u prekograničnom području između Crne Gore i Albanije stvaranjem uslova za maksimalno korišćenje prirodnih i kulturnih potencijala, kao i jačanje ekonomskog i društvenog razvoja u regionu. Specifični ciljevi: (1) Promovisanje održivog razvoja turizma u regionu kroz infrastrukturne intervencije koje omogućavaju prekogranično povezivanje dviju država; (2) Povećanje konkurencije u pogledu zajedničke prekogranične turističke ponude za unapređenje ekonomskog i društvenog razvoja u regionu; (3) Razvoj raznovrsnih i zajedničkih turističkih proizvoda zasnovanih na prirodnim resursima, kulturnim i istorijskim vrijednostima dva područja; (4) Stvaranje sinergije između dvije države.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulativnu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Kao podrška evropskoj perspektivi zemljama Zapadnog Balkana, koje su pokazale značajan napredak na putu stabilnosti, dobrosusjedskih odnosa i modernizaciji društva i ekonomija, intenzivirana je saradnja sa Evropskom unijom u dijelu nastojanja da se stvore određeni preduslovi za unapređenje povezanosti zemalja regiona međusobno, kao i sa Evropskom unijom. Crna Gora je do sada aktivno učestvovala u radu Upravnog odbora Transportne opservatorije za Jugoistočnu Evropu (*South East Europe Transport Observatory – SEETO*) za sprovođenje Memoranduma o razumijevanju za razvoj regionalne sveobuhvatne saobraćajne mreže. Intenzivno se saraduje sa Evropskom komisijom u okviru Berlinskog procesa i na takozvanoj Agendi povezivanja, što je rezultiralo i indikativnim proširenjem osnovne regionalne saobraćajne mreže TEN-T-a na prostor Zapadnog Balkana na Samitu premijera zemalja Zapadnog Balkana u Briselu 21. aprila 2015. godine. Crna Gora je dala sljedeće predloge, koji će u budućem periodu predstavljati okosnicu za prioritizaciju projekata, sa planiranim vremenskim horizontom do 2030. godine, a za koje se očekuje konkretna podrška kroz instrumente Evropske unije kao što su Investicioni okvir za Zapadni Balkan (*Western Balkans Investment Framework - WBIF*), IPA (*Instrument for Pre-Accession Assistance*) drugi:

1. SEETO putni pravac 4: autoput Bar-Boljare;
2. SEETO putni pravac 1: primorska varijanta Jadransko-jonskog autoputa - Brza saobraćajnica duž crnogorskog primorja;
3. SEETO željeznički pravac 4: pruga Bar-Vrbnica;
4. SEETO željeznički pravac 2: pruga Podgorica-Tirana;
5. Luka Bar;
6. Aerodrom Podgorica.

Svaki od prethodno navedenih projekata, kao dio osnovne regionalne saobraćajne mreže za prostor Zapadnog Balkana, ima regionalni uticaj i značaj, a ako se imaju u vidu i preporuke Evropske komisije za razvoj multimodalnih transportnih rješenja, čemu će se pridavati sve veći značaj, onda možemo reći i da između realizacije pojedinih navedenih projekata postoji međusobna povezanost (luka - autoput - željeznica).

Prethodno navedeni projekti su glavni, a čija realizacija mora biti podržana i implementacijom, drugih, pratećih projekata / investicija, kako bi se privredni potencijali gravitirajućih područja iskoristili na najbolji mogući način, a i region učinio privlačnijim za tranzitne saobraćajne tokove.

Ako se ima u vidu stopa javnog duga Crne Gore i samim tim potreba za pronalaženjem izvora finansiranja koji neće podrazumijevati nova kreditna zaduženja, kao i činjenicu da se kroz zajednički integrisani nastup nadležnih institucija sa prostora koji tangiraju pojedini infrastrukturni projekti može povećati atraktivnosti projekata za potencijalne zainteresovane partnere (finansijere, izvođače radova i dr.), osigurati optimalni uslovi realizacije, kao i povećati stepen iskorištenja, odnosno stepen opravdanosti realizacije pojedinih infrastrukturnih

investicija (projekata) u oblasti saobraćaja, zaključivanje propisa se postavlja kao neminovnost i može se reći da ne postoji opcija. Zaključivanje propisa predstavlja neminovnost i ako se ima u vidu činjenica da će realizacija predmetnog projekta omogućiti i bolju valorizaciju turističkih potencijala područja koje tangira predmetni projekat. Predviđeno je da albanska strana pripremi svu potrebnu dokumentaciju, raspisuje javne pozive za izbor najpovoljnijih ponuđača i prati implementaciju datog projekta, dok će nadležno tijelo sa crnogorske strane davati neophodne prethodne saglasnosti prije svake naredne faze u implementaciji projekta.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Nema pretpostavljenih negativnih direktnih i indirektnih uticaja implementacije projekta, dok pozitivni uticaji podrazumijevaju:

1. Podsticaj nadležnim institucijama i privrednim subjektima na povećanje obima međusobne bilateralne saradnje i udruživanja u cilju zajedničkog poslovnog nastupa;
2. Pospješivanje uzajamne razmjene znanja, iskustva i informacija, posebno u vezi sa, ali ne ograničavajući se na predmetni projekat.

Donošenje ovog propisa neće stvoriti troškove privredi i građanima i neće negativno uticati na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu, već se samo doprinijeti stvaranju uslova za inteziviranje poslovne aktivnosti već postojećih privrednih subjekata i nadležnih institucija.

Ne postoje administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Izvršenje ovog Predloga Zakona zahtijeva obezbjeđenje dodatnih sredstava u Budžetu Crne Gore, čija tačna vrijednost će se znati nakon kompletiranja projektne dokumentacije, pri čemu svaka Strana snosi po 50% od ukupne procijenjene vrijednosti izgradnje. Određena sredstva za implementaciju predmetnog projekta su predviđena i u Zakonu o budžetu Crne Gore za 2023. godinu, u okviru kapitalnog budžeta Uprave za saobraćaj, i do pune realizacije projekta sredstva trebaju da budu planirana u redovnoj proceduri kandidovanja projekata koji će biti obuhvaćeni godišnjim zakonima o budžetu.

Usvajanjem predmetnog propisa nije predviđeno donošenje podzakonskog akta iz kojeg će prosteći finansijske obaveze.

Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na predlog propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Eksterna ekspertiza nije korišćena. Tekst je usaglašen u neposrednoj komunikaciji između ovlašćenih predstavnika crnogorske i albanske strane.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni Indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Ne očekuju se potencijalne prepreke za implementaciju propisa.

Biće osigurana kontinuirana komunikacija, konsultacije i saradnja između Ministarstva saobraćaja i pomorstva Crne Gore i Ministarstva infrastrukture i energetike Republike Albanije, uz pospješivanje saradnje nadležnih institucija i privrednih subjekata iz Crne Gore i Republike Albanije.

Sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa vršiće Ministarstvo kapitalnih investicija Crne Gore i Uprava za saobraćaj.

Datum i mjesto

Podgorica, 10. novembar 2023. godine

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Adresa: Bulevar revolucije 15
81 000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 481 301

Br: 04/4-907/23-4027/2

30. novembar 2023.

Za: **MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I POMORSTVA**
ministru Filipu Raduloviću
Veza: Dopis br: 01-342/23-605/1

Crna Gora
MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I POMORSTVA

Priloga:				
Org. del.	Am. del. (zak.)	Reviz. del.	Prilog	Uvodnost
			01.342/23-605/1	

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune s pravnom tekovinom EU

Poštovani,

Dopisom broj 01-342/23-605/1 od 29. novembra 2023. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune s pravnom tekovinom Evropske unije.**

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 20 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list CG“, br. 98/23 i 102/23) **Ministarstvo evropskih poslova je saglasno sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.**

S poštovanjem,

Maida Gorčević
MINISTARKA EVROPSKIH POSLOVA

Prilog:

- Izjava i tabela usklađenosti Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune s pravnom tekovinom EU

Dostavljeno:

- Ministarstvu saobraćaja i pomorstva;
- a/a

me4.eu
eu4.me

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj izjave		MSP-IU/PZ/23/05
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on the confirmation of the Agreement between the Government of Montenegro and the Council of ministers of the Republic of Albania on the construction of interstate bridge over Buna river / Bojana	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	
- Sektor/odsjek	Direktorat za putnu infrastrukturu	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Miroslav Mašić Tel: 069/347-020 e-mail: miroslav.masic@mki.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Irena Janković, samostalna savjetnica I Tel: 069/381-276 e-mail: irena.jankovic@mki.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	/	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Sporazum ne sadrži odredbu		
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
	☐	ispunjava u potpunosti
	☐	djelimično ispunjava
	☐	ne ispunjava
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2023-2024	
- Poglavlje, potpoglavlje		
- Rok za donošenje propisa		
- Napomena	Donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune nije predviđeno Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji primarni izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti		

b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije	
Ne postoji sekundarni izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti	
c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije	
Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
/	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
Ne postoje odgovarajući propisi EU s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.	
8. Navedi pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.	/
9. Navedi da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
✓ - /	
10. Navedi da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune preveden na engleski jezik	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune nije bilo učešće konsultanata	
Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa	Potpis / ministarka evropskih poslova
Datum: 14. Oktobar 2023. g.	Datum: _____

Prilog obrascu:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLADENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrtaj/predloga propisa	1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrtaj/predloga propisa na Vladi			
MSP-TU/PZ/23/05	MSP-IU/PZ/23/05			
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka	/			
3. Naziv nacrtaj/predloga propisa Crne Gore	/			
Na crnogorskom jeziku	Na engleskom jeziku			
Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Bojane/Bune	Proposal for the Law on the confirmation of the Agreement between the Government of Montenegro and the Council of ministers of the Republic of Albania on the construction of interstate bridge over Buna river / Bojana			
4. Usklađenost nacrtaj/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije	/			
a)	b)	c)	d)	e)
Određba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Određba i tekst odredbe nacrtaj/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrtaj/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti